

КОМИТЕТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ при СОВЕТЕ МИНИСТРОВ Литовской ССР

Аппарат уполномоченного КГБ в _____ районе

АГЕНТУРНОЕ СООБЩЕНИЕ

источник "Ivan" № л/д. _____ 24 " balandžio 1969 г.
принял Kalakauskas По делу _____

Š.m. balandžio mėn. 21 d. šaltinis turėjo pokalbį su Cezariu Petrausku jojo bute.

Pradžioje pokalbio Cezaris palietė padėtį Čekoslovakijoje.

- Dubčekas nuverstaš, - kalbėjo Cezaris, - ir Čekoslovakijos demokratija dideliame pavojuje. Po antitarybinių bruzdėjimų karo pabaigoje to ir reikėjo laukti. Iš viso Dubčekas kritimas buvo Maskvos nulemtas. Maskva laukė tik patogaus momento. Ir toks momentas atėjo: tai kovo pabaigos antitarybinės demonstracijos.

Dabar, žinoma, Čekoslovakijoje įvyks posūkis į kairę. Kokio jis bus masto - pamatysime. Vienu aišku - Maskvai, jeigu reikės, ateityje su Husaku jau bus žymiai lengviau susidoroti negu su Dubčeku.

O Maskva, aišku, čekus tol spaus, kol jos nuomone, padėtis taps "normalizuota".

Maskvą Cezaris laiko žymiai kairesniu už Dubčeką, bet visgi dar ne "stalinistu". Stalinistai - tai esą štrogalas, Indra ir ~~ypač~~ Biliakas. Biliakas, Cezario nuomone, ateityje, tur būt, pakeisias Husaką. O tuomet Maskva savo tikslą bus pasiekusi.

Vėliau šaltinis kalbėjosi su Cezariu apie tai, kad dabar daug kas rašo savo atsiminimus - memuarus.

- Mes nuo Vakarų tuo atžvilgiu atsilikome 10-15 metų. Ten tuoju po karo politikai ir karvedžiai pradėjo leisti savo memuarus, K-a. Čerčilis, De Golis, Eizenhaueris ir kt.

- O mes tik dabar susigriebėme. Bet užtat ir rašo kas tik netingi: ir veikėjai, ir partizanai, ir pagrindininkai - kalbėjo Cezaris.

I šaltinio duotą Cezariui klausimą, ar jis nerašęs ir ar nrgalvojas rašyti atsiminimų, Cezaris atsakė:

247 ✓
- Rašyti apie daug ką būtų galima. Man savo laiku teko būti įdomių įvykių liudininku, teko pažinti nemažą įžymių žmonių ir veikėjų. Ypač ikikarinis Lietuvos laikotarpis.

Nu, o vėliau, pavyzdžiui, apie Sibirą - jau rašyti neįdomu. Tą daug kas patys patyrė. Ir pats apie tai gali parašyti, ir, manau, neblogiau už mane.

O aplamai su memuarais prasidėti pavojinga. Istorijai, žinoma, begalo svarbu objektyvūs memuarai. Ir kuo jų daugiau, tuo geriau!

Vėliau Cezaris pažymėjo:

- Žinoma, žmonės rašo memuarus. Ir kairieji ir dešinieji. Aš esu įsitikinęs, kad, pvz., Urbšys, savo atsiminimus tikriausiai bus parašęs.

Справка: Петраускас является объектом дела оперативного наблюдения.

Задание: Во время очередной встречи с Цезарисом рассказать ему, что Вам пришлось знакомиться с одной небольшою книгой воспоминаний Климаса и далее спросить у него "Неужели это все, что оставил Климас?" В ходе беседы на данную тему, выяснить, что по этому вопросу будет рассказывать Цезарис, пришлось ли ему читать это произведение.

Мероприятия: Совместно с Каунасским горотделом КГБ наметить мероприятия, позволяющие заполучить воспоминания Урбшиса.

Ст. оперуполномоченный 5 отдела КГБ
при СМ Литовской ССР - майор

Калакаускас (Калакаускас)

отп. 2 экз.
подлинник - в д. № 21925
1 - в д. № 280
2 - в д. № 21925
исп. Калакаускас
печ. Синдикене
27.У.69
№ рег. 5/3704